

Les 'ciutats contrapoder' no neixen als despatxos

Remunicipalitzar serveis, tot i ser fonamental, no pot ser l'única aportació a la governança de pobles i ciutats

Montse Santolino

El gran defecte del neomunicipalisme és que torna a ser un relat elitista que sorgeix a i per a la gran Barcelona. Malgrat els amables discursos de col·laboració amb altres ciutats, es tracta d'un relat de ciutats i barris centrals, i de ciutats i barris al servei d'aquests. **No hi ha pensament sobre urbanisme social ni municipalisme que es consideri rellevant fora de Barcelona.** Que els partits teòricament municipalistes l'hagin aparcat del seu discurs, o que tants activistes hagin accedit al poder abans de consolidar les seves pròpies pràctiques de lluita veïnal, ha estat un dels pitjors efectes col·laterals d'aquesta etapa política.

Remunicipalitzar serveis, tot i ser fonamental, no pot ser l'única aportació a la governança de pobles i ciutats diversos i complexos en les seves problemàtiques, però similars en una cosa: l'estancament del seu model de funcionament des de la Transició. Ecosistemes clientelars, sovint de matriu 'caciquil', on els professionals dels partits i els oportunistes han resultat un caramel per a les grans empreses que s'han apropiat fàcilment terrenys i serveis amb promeses de comissions o d'inversions, o amb el ciberfetitxisme de les 'smarts cities'. **Remunicipalitzar** hauria de significar quelcom de més ampli, **hauria de tenir a veure amb aconseguir reimplicar tothom en les decisions sobre el seu entorn més immediat.** La nostra democràcia 'low cost' s'ha fonamentat, precisament, sobre la indiferència per la política local i els seus tripijocs, un terreny adobat tant per a l'independentisme màgic, com per a la política porqueria dels baixos instints i la crispació permanent.

Remunicipalitzar passa per crear les condicions necessàries perquè la gent experimenti el que és la vida en comú

I com implicar-te amb l'entorn més proper si no el reconeixes com a tal? Com defensar "el comú" sense comunitat? **Remunicipalitzar la cultura política del país passa per "rebarrialitzar-la"**, per crear les condicions necessàries perquè la gent experimenti el que és la vida en comú i pugui generar vincles i afectes i compartir les seves vulnerabilitats. Autors com José Luis Oyón, Marc Andreu o aquells vinculats a l'Observatori d'Antropologia del conflicte Urbà ens recorden que la ciutat contrapoder va créixer històricament als barris populars o "corsaris", a les perifèries del pensament i del territori.

Com ha descobert, però, l'Institut de Govern i Polítiques Públiques (IGOP) en encreuar el seu mapa de pràctiques d'innovació social amb els de segregació urbana, **no ha estat precisament als barris més fotuts del país on han sorgit projectes o iniciatives per mitigar la crisi, sinó als que disposaven d'ingressos mitjans**, capital cultural i barreja social. Als barris de la classe mitjana precaritzada que avui o s'aplega al voltant del Sindicat de Llogaters o, com a la 'Casa tomada' de Cortázar, no para de lamentar-se que va perdent els "seus" barris, tot i que prefereix marxar fora de Barcelona que pujar a Nou Barris o a Ciutat Meridiana.

Construir 'ciutats contrapoder' té més a veure amb anar a fer menús als barris on viuen els immigrants que amb parlar d'interseccionalitat

Malgrat els esforços, als ajuntaments els nous partits no han arribat encara ni a tocar el més estructural. Treballar avui per construir '**ciutats contrapoder**' té més a veure amb viure o fer reunions o menús als barris on viuen els immigrants que amb parlar d'interseccionalitat o de lluites compartides a Twitter. **Té a veure amb desclassar-se a consciència per poder escoltar i enfortir els col·lectius més fràgils**, sense voler liderar-los ni acabar desplaçant-los una perifèria més enllà. Només així es repararà l'abandonament històric de les classes populars i es reduiran les desigualtats i només així, de rebot, s'aturarà la ultradreta.